

Četiri nova projekta Univerziteta u Sarajevu odobrena u okviru programa Horizont 2020

1. Preventing and Addressing Violent Extremism through Community Resilience in the Balkans and MENA (PAVE)
2. *Contexts of Extremism in MENA and Balkan Societies* (CONNEKT)
3. RESILIENCE (REligious Studies Infrastructure: tooLs, Experts, conNectiions and Centers)
4. OPENQKD - OPEN EUROPEAN QUANTUM KEY DISTRIBUTION TESTBED [:OPEN:]QKD

PAVE - Preventing and Addressing Violent Extremism through Community Resilience in the Balkans and MENA

Preventing and Addressing Violent Extremism through Community Resilience in the Balkans and MENA (PAVE) je istraživački i primijenjeni projekat u okviru EU programa za istraživanje i razvoj H2020 u čijoj je aplikaciji uspješno učestvovao Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Projekat je znanstvene, stručne i empirijske prirode iz oblasti političkih nauka, sigurnosnih studija, sociologije i socijalne psihologije. U projektu sudjeluje 13 partnera iz država Evropske unije, Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike, te Balkana, a istraživanja će se realizirati tokom 36 mjeseci u 7 država (Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Liban, Irak i Tunis).

Članovi projektnog konzorcija:

1. BF - Berghof Foundation, Njemačka
2. FMSH - Fondation Maison des Sciences de l'Homme, Francuska
3. UNSA - University of Sarajevo, Bosna i Hercegovina
4. KCSS - Kosovo Centre for Security Studies, Kosovo
5. UU - Uppsala University, Švedska
6. AUB - American University of Beirut, Liban
7. ELIAMEP - Hellenic Foundation for European and Foreign Policy, Grčka
8. MEI - Middle East Institute, Irak
9. FCG - Cordoba Foundation of Geneva, Švicarska
10. SU - Sfax University, Tunis
11. TCD - Trinity College Dublin, Irska
12. FCA Finn Church Aid, Finska
13. EURICE - EURICE, Njemačka

Ciljevi projekta:

Projekat je baziran na interdisciplinarnom, participativnom i interregionalnom pristupu sa ključnim ciljevima da:

- unaprijedi empirijski bazirano znanje o nasilnom ekstremizmu u regijama MENA i Zapadni Balkan, i
- ojača kapacitete kreatora politika i lidera u zajednicama, te pruži podršku razmjeni znanja između zainteresiranih strana u Evropskoj uniji i susjedstvu o efektivnoj prevenciji nasilnog ekstremizma.

U svrhu postizanja ovih ciljeva u okviru PAVE projekta bit će provedena sveobuhvatna analiza pokretača i konteksta nasilnog ekstremizma na sjecištu između religije, politike i identiteta sa specifičnim fokusom na faktore ranjivosti zajednice. PAVE projekat će također procjenjivati relevantnost i efektivnost inicijativa usmjerenih na prevenciju nasilnog ekstremizma sa specifičnim fokusom na mjere unapređenja otpornosti zajednice.

Četiri tematske oblasti istraživanja su:

1. interakcija između religijskog, političkog i etničkog ekstremizma
2. interakcija između religijskih i državnih institucija
3. online i offline narativi (de)radikalizacije
4. transnacionalna interakcija, uključujući utjecaje iz Evrope

Budžet projekta:

Ukupni budžet projekta: 2.999.651,25 EUR

Ukupno UNSA: 104 002,50 EUR

CONNEKT - CONTEXTS OF EXTREMISM IN MENA AND BALKAN SOCIETIES (Konteksti ekstremizma u društvima MENA i Balkana)

Contexts of Extremism in MENA and Balkan Societies (CONNEKT) je odobreni istraživački i primijenjeni projekt u okviru Horizon 2020 koji će u ime Univerziteta u Sarajevu implementirati Fakultet političkih nauka.

Projekt je znanstvene, stručne i empirijski prirode iz oblasti političkih znanosti, te sigurnosnih studija, sociologije i socijalnog rada. Svrha projekta je da prikaže višerazinsku i multidisciplinarnu mapu pokretača nasilnog ekstremizma među mladima i da identificira međusobni utjecaj ovih pokretača. U projektu sudjeluje 13 partnera iz država Europske Unije, Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike, te Balkana, a istraživanja će se sprovoditi kroz 42 mjeseca u 8 država (Egipat, Jordan, Tunis, Maroko, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Bugarska). Predviđeno je da Commune de Nice (Francuska) postane 14. partner u konzorciju čim se za to steknu potrebni uvjeti.

Članovi projektnog konzorcija:

1. Instituto Europeo del Mediterraneo (Španija) – koordinator
2. American University in Cairo (Egipat)
3. Generations for Peace (Jordan)
4. Jasmine Foundation for Research and Communication (Tunis)
5. Universite Moulay Ismail (Maroko)

6. Univerzitet u Sarajevu (Bosna i Hercegovina)
7. Kosovar Institute for Policy Research and Development (Kosovo)
8. Macedonian Academy of Sciences and Arts (Sjeverna Makedonija)
9. Forumi Rinor Islam (Sjeverna Makedonija)
10. Center for the Study of Democracy (Bugarska)
11. Universite Libre de Bruxelles (Belgija)
12. Universitaet Graz (Austrija)
13. Universitat Rovira i Virgili (Španija)

Ciljevi projekta:

Cilj projekta je da odredi pokretače nasilnog ekstremizma među mladima (između 12 i 30 godina) u ciljnim državama Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike, te Balkana. Pritom se istraživanje fokusira na više razina, koristeći multidisciplinarni pristup kako bi se identificirali i prikazali međusobni utjecaji pokretača ekstremizma. Multidisciplinarni fokus istraživanja i sudjelovanje partnera za znanstvenom, stručnom i praktičnom ekspertizom je od ključnog značaja kako bi se stekla sveobuhvatna slika institucionalnih (makro), društvenih (mezo) i pojedinačni (mikro) pokretača nasilnog ekstremizma među mladima. Projekt će se odvijati u više faza i metodološki je koncipiran tako da se svaka faza zasniva na ključnim podacima i nalazima prethodnih faza. Posljednja faza projekta će se fokusirati na istraživanje prevencije nasilnog ekstremizma sa stajališta društvene zajednice i obuhvatit će niz aktivnosti i preporuka za prevenciju koji se mogu implementirati na lokalnom nivou i unutar zajednica.

Kroz projekt je identificirano šest pojedinačnih ciljeva:

- Pojedinačni cilj 1: mapiranje povijesnih i postojećih državnih strategija i pristupa prema radikalizaciji i nasilnom ekstremizmu u Europi, Sjevernoj Africi, na Bliskom Istoku i Balkanu.
- Pojedinačni cilj 2: prikazivanje sveobuhvatne slike pokretača radikalizacije među mladima u ciljnim državama (Egipatu, Jordanu, Tunisu, Maroku, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Sjevernoj Makedoniji i Bugarskoj).
- Pojedinačni cilj 3: uspostavljanje kartografije kolektivnih konteksta koji pospješuju radikalizaciju i nasilni ekstremizam u Europi, Sjevernoj Africi, na Bliskom Istoku i Balkanu, uključujući različite zainteresirane strane (stakeholders).
- Pojedinačni cilj 4: identificiranje mjera, strategija i politika prevencije radikalizacije i nasilnog ekstremizma na nivou države, lokalne uprave, zajednice i društva u ciljnim državama.
- Pojedinačni cilj 5: implementiranje pilot projekta kontekstualne intervencije u ciljnim državama, u suradnji sa lokalnom zajednicom i civilnim sektorom.
- Pojedinačni cilj 6: prijenos rezultata i preporuka donosiocima odluka na različitim razinama vlasti u ciljnim državama, te u Europskoj Uniji.

Budžet projekta:

Ukupni budžet projekta: 2 933 896,25 EUR

Ukupno UNSA: 226 875,00 EUR

RESILIENCE – RELigious Studies Infrastructure: tooLs, Experts,
conNectiions and CEnters/Infrastruktura za religijske studije: alati,
stručnjaci, veze i centri

RESILIENCE (RELigious Studies Infrastructure: tooLs, Experts, conNectiions and Centers) je projekat u okviru EU programa za istraživanje i razvoj H2020 u čijoj je aplikaciji uspješno učestvovao Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Kroz projekat RESILIENCE žele se kreirati, odabrati i testirati digitalne i fizičke infrastrukture, kroz koje će biti moguće generirati, očuvati i transferirati znanje između akademske i religijske zajednice, te drugih grupa na koje posljedično utiču religijska istraživanja.

Sveobuhvatni cilj projekta RESILIENCE jeste stvaranje, odabir i testiranje procesa i funkcija kroz koje je moguće vratiti znanje, posredovati u razmjeni među različitim specijaliziranim i sveobuhvatnim pristupima religiji, te prikupiti rezultate i osigurati način za sve efikasnija istraživanja (investiranje novca u proizvodnju znanja), kao i više inovacija (investiranje znanja za proizvodnju novca); uopćeno govoreći: kreirati evropsku istraživačku infrastrukturu koja će omogućiti postavljanje novih granica u istraživanjima u oblasti religijskih studija.

Ciljevi:

Svrha ovog projekta je doći do rezultata i iskustava koji će omogućiti da se kroz RESILIENCE ostvare sljedeće aktivnosti:

1. Priprema i aplikacija za projektni prijedlog za naredni ciklus ESFRI mape puta (*ESFRI Roadmap*);
2. Dalje unapređenje i razvoj projektnog prijedloga za prezentaciju na ESFRI Forumu;
3. Izrada pripreme faze prijedloga.

Članovi konzorcija:

1. Fondazione per le Scienze Religiose Giovanni XXIII (FSCIRE), Italija (Koordinator)
2. Westfälische Wilhelms-Universität Münster (WWU Münster), Njemačka
3. École Pratique des Hautes Études (EPHE), Francuska
4. Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), Belgija
5. Leibniz Institut für Europäische Geschichte (IEG), Njemačka
6. Uniwersytet Warszawski (UNIWARSAW), Poljska
7. Institut für Angewandte Informatik (INFAI), Njemačka
8. Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA), Holandija
9. Sofijski Univerzitet Sveti Kliment Ohridski (UNISOFIA), Bugarska
10. Volos Academy for Theological Studies (VOLOS ACADEMY), Grčka
11. Univerzitet u Sarajevu (UNSA), Bosna i Hercegovina
12. Albanian University - Universitas Fabrefacta Optime (UFO), Albanija

Doprinos Univerziteta u Sarajevu u konzorciju projekta ogleda se u sposobnosti okupljanja većine centara koji se bave istraživanjima Islama u jednu mrežu. Kroz Fakultet islamskih nauka i Gazi Husrev-begovu biblioteku, Univerzitet je razvio intenzivnu

saradnju sa dvadesetak centara i univerziteta koji se bave istraživanjima Islama i sličnih tema od digitalizacije islamskog kulturnog naslijeđa do efekata digitalizacije na muslimanske zajednice, te kreiranje i transfer znanja. Dodatno, Katolički bogoslovni fakultet kao i druge organizacione jedinice Univerziteta daju dodatni doprinos razvoju inovativnih pristupa religijskim studijima i među-religijskim odnosima.

Trajanje projekta: Dvije godine (Oktobar 2019 – oktobar 2021)
Ukupni budžet projekta: 2.179.161,25 EUR
Ukupni budžet UNSA: 80.757,50 EUR

OPENQKD - OPEN EUROPEAN QUANTUM KEY DISTRIBUTION TESTBED
[:OPEN:]QKD

Danas se obilježava pokretanje pilot projekta, OPENQKD, koji će instalirati testnu kvantnu komunikacijsku infrastrukturu u nekoliko europskih zemalja. Povećaće sigurnost kritičnih aplikacija u oblastima telekomunikacija, zdravstvene zaštite, opskrbe električnom energijom i vladinih usluga.

OPENQKD će imati za cilj da promijeni način na koji vidimo, razumijemo i koristimo kvantnu komunikaciju. Njegov glavni fokus je stvaranje i testiranje komunikacijske mrežne infrastrukture s ugrađenim kvantnim elementom, koristeći kvantnu distribuciju kritpografskih ključeva (engl. Quantum Key Distribution, QKD), ultra-siguran oblik šifriranja koji omogućava prijenos podataka s vrlo visokom razinom sigurnosti. Postavljat će temelje za paneuropsku kvantnu komunikacijsku infrastrukturu koja koristi satelitska i zemaljska rješenja: nedavno su Europska komisija i nekoliko zemalja EU najavili planove da zajedno rade na istraživanju razvoja takve kvantne komunikacijske infrastrukture koja povezuje europsku regija i gradova.

Europska komisija odabrala je financirati OPENQKD nakon poziva za prijedloge programa Horizon 2020 u 2018. Njegova misija je razviti eksperimentalni testni test temeljen na QKD-u i testirati interoperabilnost opreme koju isporučuju različiti proizvođači kvantiteta. Aktivnosti OPENQKD-a odvijat će se širom Evrope (u Austriji, Španjolskoj, Poljskoj, Njemačkoj, Holandiji, Švicarskoj, Francuskoj, Italiji, Velikoj Britaniji, Grčkoj i Češkoj). Fokusirat će se na nekoliko ključnih područja poslovanja, posebno telekomunikacijski sektor, gdje je potrebno osigurati promet podataka u tranzitu i u mirovanju. Ostale aplikacije, kao što su osiguranje medicinskih i vladinih podataka ili prijenos sigurnih upravljačkih signala u električnoj mreži također će biti prikazani i ocijenjeni.

Pored toga, OPENQKD će se baviti razvojem europskog ekosistema za provajdere kvantne tehnologije, programere aplikacija. Također će raditi na identificiranju novih slučajeva upotrebe podržavajući start-up i mala i srednja poduzeća, kao i nudeći moderne ispitne prostore novim zainteresiranim subjektima. Daljnji cilj projekta je osmisliti standarde i sigurnosne certifikate za ovu infrastrukturu.

Projektni konzorcij čini 38 partnera iz 13 država članica i pridruženih država Horizon 2020. Partneri u konzorcijumu pokrivaju širok spektar nadležnosti, uključujući proizvođače kvantne opreme, telekom operatore, systemske integratore, mala i srednja preduzeća, organizacije za istraživanje i tehnologiju, univerzitet i institute, organe za certificiranje i standardizaciju i krajnje korisnike.

Projektni konzorcij:

1. ADVA OPTICAL NETWORKING SE, Njemačka
2. AIT Austrija INSTITUTE OF TECHNOLOGY GMBH, Austrija
3. BRITISH TELECOMMUNICATIONS PUBLIC LIMITED COMPANY, Velika Britanija
4. CENTRE NATIONAL DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE CNRS, Francuska
5. CITYCOM TELEKOMMUNIKATION GMBH, Austrija
6. DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET, Danska
7. DEUTSCHE TELEKOM AG, Njemačka
8. DEUTSCHES ZENTRUM FUER LUFT - UND RAUMFAHRT EV, Njemačka
9. DIN DEUTSCHES INSTITUT FUER NORMUNG E.V., Njemačka
10. FRAGMENTIX STORAGE SOLUTIONS GMBH, Austrija
11. FUNDACIO INSTITUT DE CIENCIES FOTONIQUES, Španija
12. FUNDACION IMDEA SOFTWARE, Španija
13. ID QUANTIQUE SA, Švicarska
14. INSTITUT MINES-TELECOM, Francuska
15. INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK, Poljska
16. IXBLUE, Francuska
17. VYSOKA SKOLA BANSKA - TECHNICKA UNIVERZITA OSTRAVA, Češka
18. LUDWIG-MAXIMILIANS-UNIVERSITAET MUNCHEN, Njemačka
19. MAX-PLANCK-GESELLSCHAFT ZUR FORDERUNG DER WISSENSCHAFTEN EV, Njemačka
20. MEDIZINISCHE UNIVERSITAT GRAZ, Austrija
21. MELLANOX TECHNOLOGIES LTD - MLNX, Izrael
22. MT PELERIN GROUP SA, Švicarska
23. NOKIA BELL LABS Francuska, Francuska
24. NPL MANAGEMENT LIMITED, Velika Britanija
25. OESTERREICHISCHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN, Austrija
26. ORANGE SA, Francuska
27. ROHDE & SCHWARZ CYBERSECURITY GMBH, Njemačka
28. SERVICES INDUSTRIELS DE GENEVE, Švicarska
29. TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT, NETHERLANDS
30. TELEFONICA INVESTIGACION Y DESARROLLO SA, Španija
31. UNIVERSITY OF SARAJEVO, Bosna i Hercegovina
32. THALES ALENIA SPACE Francuska, Francuska
33. THALES SIX GTS Francuska SAS, Francuska
34. THE CHANCELLOR MASTERS AND SCHOLARS OF THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE, Velika Britanija
35. TOSHIBA RESEARCH EUROPE LIMITED, Velika Britanija
36. UNIVERSIDAD POLITECNICA DE MADRID, Španija
37. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI PADOVA, Italija
38. UNIVERSITE DE GENEVE, Švicarska

Ciljevi projekta

Projekat OPENQKD se realizira sa ciljem izgradnje eksperimentalne platforme za testiranje i potvrđivanje koncepta sigurnosti "sa-kraja-na-kraj", obezbjeđujući kvantnu distribuciju kriptografskih ključeva kao usluge (QKD). Cilj je razvijanje otvorene, robusne, pouzdane i potpuno nadgledane mreže testiranih mrežnih metropola uz integraciju opreme, komponenti, protokola i mrežne tehnologije sa QKD sistemima i trenutnim digitalnim sigurnosnim i komunikacionim mrežama. Mreže će se realizirati na modularan način (ukupno 28 različitih kvantnih mreža rasprostranjenih širom Europe), kroz testiranje različitih komponente, konfiguracije i pristupe od više dobavljača opreme uz određivanje različitih pristupa u odnosu na ukupne performanse. Predložena rješenja treba da demonstriraju otpor u odnosu na poznate sigurnosne napade, uključujući tehnike kvantnog hakiranja. Neophodno je koristiti postojeće mrežne infrastrukture (optička vlakna, linkovi putem direktne linije vidljivosti te kvantni sateliti), te obezbijeti intenzitet generisanja kvantnih ključeva koji je kompatibilan sa konkretnim zahtjevima za primjenu na metropolitanskim udaljenostima (tj. od najmanje 40 km). Testni mreže će se koristiti za demonstraciju različitih aplikacije i scenarija korištenja kvantne kriptografije (uključujući i autentifikaciju), optimizirajući sigurnost "sa-kraja-na-kraj", umjesto razmatranja sigurnosti izoliranih pojedinačnih mrežnih elemenata.

Univerzitet u Sarajevu će u projektnom konzorciju biti uključen u domenu mrežnog upravljanja saobraćaja generisanim od strane kvantnih uređaja te modeliranja upravljačkih nadzornih i kontrolnih mehanizama.

Sudjelovanjem u projektu omogućava se participiranje u razvojnom konzorciju naprednih telekomunikacijskih tehnika što predstavlja veliki značaj za Univerzitet u Sarajevu i Kanton Sarajevo kroz sticanje naprednih znanja i naučnih iskustava te pruža priliku za učešće mladih istraživača u vrhunskim naučno-istraživačkim aktivnostima na međunarodnom nivou. Stečena znanja i iskustva će se moći iskoristiti za modernizaciju nastavnih planova i programa, organizovanje predavanja i radionica sa ciljem prenošenja znanja o kvantnoj tehnologiji u Kantonu Sarajevo i Bosni Hercegovini.

Procjenjuje se da će projektom indirektno biti obuhvaćeno do 60 studenata master studija Elektrotehničkog fakulteta u tri godine trajanja projekta (2019-2022) kroz radionice, predavanja te povremena sudjelovanja u projektnim aktivnostima.

Radi se o prvom istraživačkom projektu u oblasti kvantne kriptografije u Bosni i Hercegovini, koji će otvoriti vrata da se stečena znanja i iskustva iskoriste za modernizaciju nastavnih planova i programa, organizovanje predavanja i radionica sa ciljem prenošenja znanja o kvantnoj tehnologiji u Bosni Hercegovini.

Trajanje projekta:	Tri godine (Oktobar 2019-Oktobar 2022)
Ukupni budžet projekta:	17,974,245.99 EUR
Ukupno budžet UNSA:	50,100.00 EUR